

LONDON - RADIO

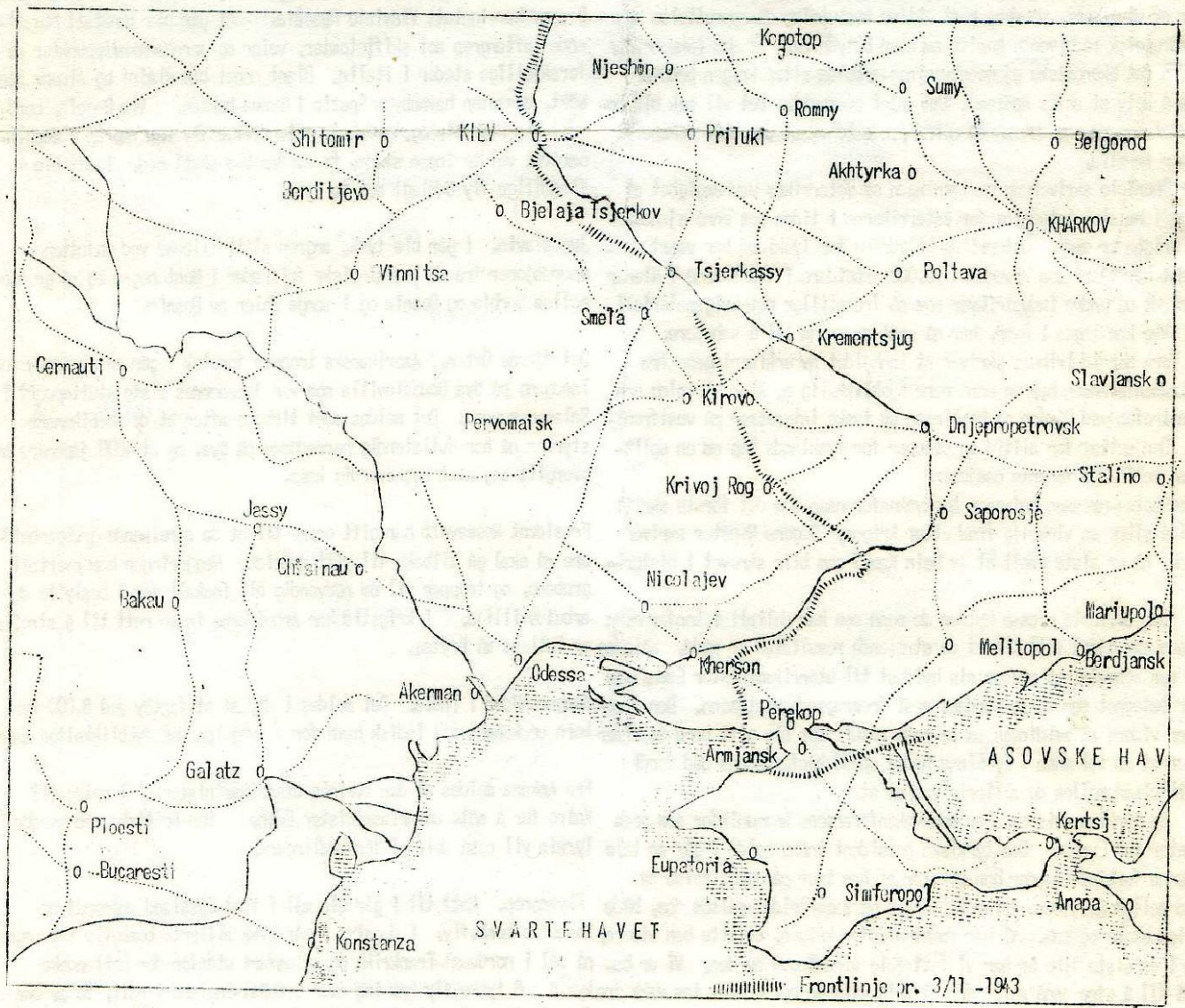
Mappe 41
Ekspl. 127
Årg. 1943
O.V.

Nr. 127 - 3 årg.

Onsdag 3 november 1943, 432

Moskva-konferansen. I går ettermiddag kl. 18 ble det første kommuniké sendt ut fra trepartskonferansen i Moskva. Det heter her at alle viktige spørsmål er blitt belyst ved ærlige diskusjoner. I en rekke spørsmål er det blitt truffet enlig avgjørelse, mens andre vil bli gjenstand for drøftelse i spesialkomitéer eller vil bli avgjort ad diplomatisk vei etter hvert. Det hersket full enighet blant møtets deltakere om at det største og viktigste tiltak var å få ende på krigen så hurtig som overhodet gjørlig. I samråd med militære rådgivere ble det truffet beslutninger om militære aksjoner, og man er kommet fram til planlegging av felles krigsoperasjoner, som dels allerede er under forberedelse. - Det hersket likeledes full enighet om at et intimt samarbeide mellom de fire store nasjoner som sto sammen i den felles kamp mot Tyskland også var nødvendig etter at denne kamp var avsluttet, og at dette var den eneste måte å sikre verdensfreden på. Den kinesiske ambassadør sluttet seg helt ut til dette program, og undertegnet en erklæring om internasjonalt samarbeide etter krigen. - Det ble besluttet at det skulle opprettes en interalliert komité med sete i London, som skulde behandle og undersøke alle europeiske spørsmål etter hvert som de meldte seg. Komitéen skulle være en forløper for en internasjonal organisasjon som skal opprettes etter fredsslutningen, og hvor alle nasjoner som bygger på landenes selvstendighet kan delta på like fot. Det ble ennvidere truffet besluta-

ninger om at ingen av de samarbeidende nasjoner skulle sette sine tropper inn i andres territorier uten etter samråd med de andre nasjoner, og for felles formål og interesser. - Kommunikéet gikk deretter over til å behandle de spørsmål som reiser seg i forbindelse med visse Lands delttagelse i krigen, først og fremst Italia. Hele Italia-problemet vil bli behandlet av en sær-komité, hvori England, Amerika, Sovjet-unionen og det franske utvalg i Algier vil bli representert. Det vil også bli åpnet adgang for Hellas og Jugoslavia til å delta i denne komité. Konferansens deltakere var enige om at fascismen måtte rykkes opp med roten og fullstendig tilintetgjøres, og ville hjelpe Italia med å komme på fote igjen. Landets fremtidige styreform måtte bli demokratisk, og fascismens motstandere i det italienske folk styre landet, Trykkefrihet, religionsfrihet etc. skal gjeninnføres, alle institusjoner og organisasjoner skapt av fascistene skal bort. Alle fascistar og fascistvennlige skal fjernes fra forvaltningen, og alle politiske fanger skal frigis. Demokratiet skal gjeninnføres også i den lokale forvaltning; alle krigsforbrytere skal anholdes og overleveres. - Deretter ble spørsmålet Østerrike belyst i kommunikéet. De tre utenriksministre var enige om at et fritt og uavhengig Østerrike måtte oppstå etter krigen. Landet skal befries, og okkupasjonen anses ikke gyldig. Landet vil dog bli trukket til ansvar for sin delttagelse i krigen på Hitlers side

den utstrakte, ligger i frivillig, ...
 Hånsyn til dets eget bidrag til befrielsen. Spørsmålet om behandlingen av krigsforbrytelse var blitt behandlet, og man var kommet til enighet om følgende konklusjoner: Man sitter ikke med vitnesbyrd om tyskernes forbrytelser og grusomheter i de okkuperte land. Etter hvert som stillingen blir mørkere for tyskerne, fordobler de sine grusomheter og øker terroren. Utenriksministrene er derfor blitt enige om at alle soldater, offiserer og medlemmer av nazipartiet som har deltatt i eller er ansvarlig for slike forbrytelser vil bli utlevert til de land hvor forbrytelsene er foregått, for å dømmes etter vedkommende lands lover. Det ble gitt advarsler til dem som hittil er uskyldige, slik at de ikke ville komme inn under disse bestemmelser. De kunne være forvisset om at det ikke fantes et sted på hele kloden hvor de kunne unnskippe sine forfølgere som så ville overgi dem til anklagerne. Forbrytelse som ikke kunne sosialiseres til bestemte land, skulle dømmes etter bestemmelse av Amerika, England og Russland. Det utsendte kommunike har i dag vært gjenstand for begeistrerte kommentarer i den allierte presse. Den første melding om det strålende resultat tremaktskonferansen var kommet til, ble gitt av president Roosevelt, som dermed satte punkten for tyskernes siste håp om å vinne krigen - på en eller annen måte å få spilt ut de allierte. Times skriver i dag i lederartiklen at tremaktskonferansen har vært et stort slag for seiren og for freden. Betydningen av en hurtig avslutning av krigen behøver ikke å understrekes. At den er en stor diplomatisk seier er utvilsomt, og dens mest aktive beslutning om opprettelse av en europeisk rådgivende komité av stor betydning. At den ikke nevner noe om det økonomiske gjenoppbygningsarbeide etter krigen behøver ikke å bety at dette spørsmål ble vært oversett. Det vil nok bli behandlet senere, og det er et påtrængende behov at det blir behandlet i nær fremtid.

News Chronicle skriver om beslutningen om Østerrikes uavhengighet at den vil ha stor betydning for østerrikerne i tiden som ennå gjenstår for krigen er en. Østerrikes betydning for Tyskland har vært at det har tjent som arsenal. 11.000 arbeidere i fabrikkene i Wien, Neustadt og andre industribyer som nå fremstiller det krigsmateriell som ikke kan lages i Ruhr, har nå ennå en grunn til å sabotere.

New York Herald Tribune skriver at innholdet av erklæringene fra Moskva-konferansen har en ennå mere øyeblikkelig og klar virkning enn katastrofen ved Dnjepr og bombingen av tyske interesser på vestfronten. Den setter for alltid en stopper for Tysklands håp om en splittelse mellom de forente nasjoner.

Stockholms-pressen betegner Moskva-konferansen som det første skritt til å sikre en virkelig fred etter krigen. Dagens Nyheter skriver at det nå er siste kapittel av Mein Kampf som blir skrevet i historien.

Den allierte presse hylter de menn som har deltatt i konferansen og som har gjort sitt til at de strålende resultater er nådd. Således gir den schweiziske presse sin hyldest til utenriksminister Eden, som blir betegnet som en av verdens mest fremragende statsmenn. Den fremhever videre at meldingen om de gode resultater ble gitt bare to timer etter at en talsmann i Tyskland hadde spådd konferansens død fordi splittelsen mellom de allierte var så stor.

En tyrkisk avis omtaler Moskva-konferansens kommunikasjoner som gode nyheter for Europa. Den tyrkiske president İnönü holdt i går en tale i denne forbindelse der han uttaler at han tror på opprettelse av fred mellom nasjonene etter krigen og på samarbeidet mellom dem, både mellom store og små. Vi har vært utenfor krigen, uttalte han videre, men i de siste fire år har vi fått føle virkningen av den. Vi er beredt til å ofre ennå mere for at krigens tunge byrde skal tas vekk fra våre folks skuldre.

Tysk tal og allierte diplomatiske medarbeidere skrev om Moskva-konferansen at den har vært som et stort fjell som har blitt en mur som nå blir brukt overalt som patentmedisin.

Østfronten. I går kom meldingen om at Perokop var inntatt av de russiske tropper, og at de strømmen sydover Krim etter å ha avskåret den siste jernbane og vei tyskerne hadde som retrettmulighet. I dag blir det meldt at russerne er rykket ytterligere sydover, og har inntatt Armjansk, 8 km syd for Perokop. Foruten de tyskere som befinner seg på Krim, står det også 30.000 rumenere der, alle disse styrker må nå nytte sjøveien for sin retrett, og den russiske Svartehavs-flåte og det russiske flyvåpen venter dem utenfor. Russiske fortropper står nå ifølge Krasnojarsk bare 15 km fra Cherson ved utløpet av Dnjepr. Den røde stjerne melder videre om fortsatt fremgang sydvest for Dnjepr til tross for øket tysk motstand. Det raser fortsatt heftige kamper i Krovaj Rog, og tyskerne melder at de her skal gjenopprette den svekkede Dnjepr-linje.

Sydfronten. Fra Italia meldes om ny fremgang både for 5 og 8 arme. Den 5 arme har brutt gjennom en sterk tysk forsvarslinje og har forårsaket alvorlige ødeleggelser. I dag meldes at de har inntatt nye viktige stillinger, mens 8 arme har vunnet nytt terreng øst for Isornia. I går inntok 5 arme Teano som ligger der hvor de to hovedveier til Rom løper sammen, og har også erobret Valle Agrigole. 8 arme har inntatt Vinviato Resoia. I går ble foretatt omfattende luftangrep mot skiftetomter, veier og jernbaneknutepunkter på forskjellige steder i Italia. Blant annet ble Rimini og Alcona hjem-søkt, dessuten havnebyen Spezia i Genua-bukten. Via Reggia, nordvest for Pisa ble også bombet. Fiendtlige fly som angrep i Napoli-området voldt ingen skade, to av dem ble skutt ned. I alt ble 4 fiendtlige fly ødelagt mot to egne.

Jugoslavia. I går ble tyske angrep slått tilbake ved omfattende operasjoner fra de jugoslaviske friskader i Montenegro og på grensen mellom Serbia og Bosnia og i mange deler av Bosnia.

Det fjerne Østen. Amerikanske tropper foretok i går en overraskende landing på øya Bougainville som var japanernes siste støttepunkt i Salomongruppen. Det meldes sent tirsdag aften at de amerikanske styrker nå har fullstendig herredømme på øya, og at 4000 japanere har overgitt seg uten nevneverdig kamp.

President Roosevelt har gitt ordre til at de streikende grubearbeidere nå skal gå tilbake til sitt arbejde. Regjeringen har overtatt grubene, og tropper vil om nødvendig bli innkalt for å beskytte de arbeidvillige. I krigstid har arbeiderne ingen rett til å streike, og kullene må brytes.

Hungersnøden i India. Det meldes i dag at et fartøy med 8.000 tonn korn er kommet til indisk havn for å hjelpe den øyeblikkelige savn.

Fra Ankara meldes at den tyriske utenriksminister skal reise til Kairo for å møte utenriksminister Eden. Den britiske ambassadør i Tyrkia vil også delta i forhandlingene.

Flyangrep. Natt til i går ble mål i Vost-Tyskland angrepet av Mosquito bombe-fly. I dagslys i går gikk allierte bombe-fly til angrep på mål i nordvest-Frankrike og skipsfart utenfor den hollandske kyst. 8 tyske fly kom inn over sydøst-England i natt, to av dem fløy inn over landet, begge ble skutt ned.